

Mot en ny ledelseskultur i offentlig sektor?

– Etter Gjorv-kommisjonen er det umulig å ikke være enig i at offentlig sektor er overstyrt og underledet, sa Spekters Lars Haukaas på Akademikernes, Psykologforeningens og Legeforeningens frokostmøte i september.

Petter Gottschalk, Hege Gjessing og Lars Haukaas. Foto Knut E. Braaten

Presidentene i Psykologforeningen og Legeforeningen innledet til diskusjon om kunnskapsledelse i offentlig sektor. Styrket medisinsk ledelse er ett av Legeforeningens satsingsområder.

Pyramidene må snus

Psykologforeningens president Tor Levin Hofgaard var opptatt av at offentlig sektor er truet av for mange systemkrav.

– Resultatet blir ledere som i frykt for represalier ikke tør ta beslutninger, sa han.

– Vi må snu pyramidene, sa Legeforeningens president Hege Gjessing. Hun pekte på betydningen av å gi mer makt og ansvar til dem som arbeider nær pasientene, og hun minnet om at det er 15 år siden det kom en offentlig utredning som tok for seg ledelse i sykehus. Den gang ble det pekt på betydelige svakheter. Et anbefalt mål var blant annet å slanke byråkratiet.

Byråkratieksten

Men utviklingen har gått i motsatt retning. Av i alt 12 335 nye årsverk i spesialisthelsetjenesten siden sykehusreformen ble innført i 2002, er 6 145 ikke-medisinske stillinger. I samme tidsperiode har antall legeårsverk økt med 1 983, ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå. Antall administrativt ansatte i spesialisthelsetjenesten har økt med 27%.

– Samtidig som administrasjonen og lederstillinger vokser raskere enn legestanden ved sykehusene, viser Legeforeningens undersøkelser at sykehuslegene bruker stadig mindre tid med pasientene. I 2002 brukte legene i gjennomsnitt 54% av tiden til pa-

sientarbeid. I 2010 var tallet sunket til 46%, opplyste Gjessing.

– Det «regner» jus

Administrerende direktør i Spekter Lars Haukaas mener veksten i administrasjon og byråkrati er en logisk konsekvens av rettsliggjøringen av samfunnet og rettighetstankegang.

– Krav til kvalitet og rettigheter fører til at det «regner» jus. Byråkratiet vokser når det ikke lenger er lov til å gjøre feil. Jo mer jus, jo mer defensive sykehus. Vi må ta et oppgjør med denne måten å styre samfunnet på. Den fremmer ikke godt lederskap.

Tilrettelegge – ikke styre

Professor Petter Gottschalk pekte på verdien av å dele kunnskap og at gode ledere tilrettelegger slik at ansatte kan yte sitt beste.

– De styrer ikke. Klinikkisjef ved Sykehuset i Vestfold Lisbeth Sommervoll så det paradoksale i at mens helsevesenet teknologisk og faglig har utviklet seg til å bli topp moderne, befinner det seg organisatorisk på steinaldernivå.

– Hvis vi ønsker å se andre resultater, må vi være villig til å gjøre ting på en annen og ny måte. Hvis ikke, er det umulig å oppnå ønsket endring, var hennes budskap.

Et tilsynelatende opplagt grep, men kanskje ikke like lett å få til i praksis.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no
Kommunikasjonsavdelingen

DEN NORSKE
LEGEFORENING

Sentralstyret 2011–13

President Hege Gjessing

Visepresident Trond Egil Hansen

Marit Halonen Christiansen

Jon Helle

Cecilie Risøe

Kari Sollien

Kirsten Andrea Toft

Johan Torgersen

Kjell Vikenes

Sekretariatsledelsen

Generalsekretær Geir Riise

Kommunikasjonsdirektør

Herborg Bryn

Helsepolitisk avdeling,
avdelingsdirektør Jorunn Fryjordet

Jus og arbeidsliv,
avdelingsdirektør
Anne Kjersti Befring

Medisinsk fagavdeling, avdelings-
direktør Bjarne Riis Strøm

Økonomi- og administrasjons-
avdelingen, avdelingsdirektør
Erling Bakken

Postadresse

Den norske legeforening,
Postboks 1152 Sentrum,
0107 Oslo

Besøksadresse

Legenes hus, Akersgt. 2,
inngang fra Christiania torv, Oslo

Telefon: 23 10 90 00

Faks: 23 10 90 10

Oversikt over sentralstyrets
epostadresser, se
[www.legeforeningen.no/
sentralstyret](http://www.legeforeningen.no/sentralstyret). Ansattes epost-
adresser finnes på
www.legeforeningen.no